

STATNETT SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 30.09.2024

Vår ref.: 202407933-11 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE godkjenner Statnett SF sin detaljplan for Langerud koblingsstasjon

1. Vedtak om godkjenning

1.1. Vedtak og vilkår

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til søknaden fra dere om godkjenning av detaljplan for Langerud koblingsstasjon.¹

NVE godkjenner detaljplanen datert april 2024 for å bygge, drifte og vedlikeholde Langerud koblingsstasjon i Vestby kommune i Akershus fylke. Godkjenningen har hjemmel i konsesjonen datert 22. mars 2024, post nr. 14.² Det er konsesjonær sitt ansvar at detaljplanen er i samsvar med vilkår og forutsetninger gitt i konsesjonen, og at anleggsarbeidet mv. gjennomføres slik det er beskrevet i detaljplanen.

I konsesjonen er det gitt tillatelse til å bygge og drive et kaihakkanlegg ved Nesset i Ås kommune. Etableringen av kaihakkanlegget er ikke omfattet av detaljplanen NVE behandler i dette vedtaket. Statnett skriver at det vil utarbeides en separat detaljplan for dette anlegget.

Detaljplanen kan ikke fravikes uten avklaring fra NVE. Dersom den videre planleggingen og gjennomføringen viser at andre løsninger enn de som er beskrevet i detaljplanen kan redusere ulempene utbyggingen medfører, ber vi dere om å ta kontakt med oss slik at vi kan behandle endringen(e).

Godkjenningen gis på følgende vilkår:

Før anleggsperioden

- Dere skal orientere NVE, berørte kommuner, grunneiere og rettighetshavere om datoen for oppstart før anleggsarbeidet starter.

¹ NVE-ref.: 202407933-1.

² NVE-ref.: 202207039-61.

- Dere skal gjøre entreprenører og eventuelle underentreprenører, konsulenter og andre som planlegger og bygger anlegget på vegne av konsesjonær kjent med detaljplanen og dette vedtaket.

Underveis i anleggsarbeidet

- NVE kan senere stille krav om at dere detaljerer prosjektet ytterligere og dokumenterer bygging, drift og vedlikehold ved hele eller deler av anlegget, og at slik dokumentasjon skal godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.
- Dere skal til enhver tid ha oppdaterte kart som kan legges fram for NVE hvis vi ber om det.

Etter anleggsarbeidet

- Dere skal sende en sluttrapport til NVE senest ett år etter at anlegget er satt i drift, jf. [NVEs veileder for sluttrapport \(nve.no\)](https://nve.no/veileder-for-sluttrapport).
- Dere skal foreta en forsvarlig opprydding og istandsetting av anleggsområdene innen to år etter at anlegget er satt i drift.

Generelt

- Hvis dere avdekker uønskede hendelser som har skadet eller kan skade miljøet betydelig, skal dere rapportere det til NVE. Opplys om hvilke tiltak som er eller vil bli iverksatt for å rette opp skader og hindre gjentakelser.

1.2. Mulighet til å klage

Vedtaket kan påklages. Se informasjon om retten til å klage på siste side.

1.3. Dere skal orientere grunneiere og rettighetshavere

Vi ber dere om å sende vedlagte orienteringsbrev til berørte grunneiere, gjenboere/naboer og rettighetshavere så snart som mulig. Dette vedtaket skal legges ved orienteringsbrevet. NVE ber dere sende en bekreftelse på at orientering er sendt til nve@nve.no.

2. Forhold Statnett må være oppmerksom på

2.1. Dere må ha et internkontrollsystem (IK-energi)

Vi viser til NVEs «Veileder til internkontroll for krav til miljø og landskap for energianlegg».³

2.2. Forholdet til plan- og bygningsloven

Siden anlegget har konsesjon etter energiloven, gjelder ikke plan- og bygningsloven.⁴ Det betyr at dere ikke trenger å søke dispensasjon fra gjeldende kommunale arealplaner eller kommunal byggesaksbehandling.

³ [NVE Veileder Nr. 8/2018 Veileder til internkontroll for krav til miljø og landskap for energianlegg](#).

⁴ [Plan- og bygningsloven § 1-3](#) (lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling).

NVE ber om å bli orientert dersom områder som er godkjent til midlertidig arealbruk i NVEs tillatelser, omgjøres til permanent arealbruk i medhold av annet lovverk. NVE skal motta kopi av søknader og eventuelle tillatelser.

Når anlegget er ferdig bygget, skal dere sende kommunen kartdata i egnet kartformat med alle fysiske anlegg, slik at det offentlige kartverket kan oppdateres. Kravet står i byggesaksforskriften (SAK 10).⁵

2.3. Anlegget er omfattet av kraftberedskapsforskriften

Anlegget er omfattet av kraftberedskapsforskriften.⁶ NVE har i denne godkjenningen ikke vurdert om tiltaket tilfredsstiller kravene i forskriften.

2.4. Tillatelser dere trenger etter annet lovverk

I tillegg til denne godkjenningen av detaljplanen må dere sørge for å skaffe dere nødvendige privatrettslige rettigheter før anleggsarbeidene starter.

Statnett er også ansvarlig for å innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk.

3. Bakgrunn

Den 22. mars 2024 fikk Statnett SF konsesjon fra NVE for å bygge og drive Langerud koblingsstasjon i Vestby kommune i Akershus. Koblingsstasjonen skal bygges som et luftisolert anlegg med spenningsnivå på 420 kV. Langerud koblingsstasjon skal erstatte eksisterende 420 kV koblingsanlegg i Tegneby stasjon. Konsesjonen inkluderer også omlegging av eksisterende 420 kV ledninger og etablering av permanent adkomstvei til koblingsstasjonen. Ledningene skal legges om fra nærmeste forankringsmaster og inn til den nye koblingsstasjonen.

4. Høring av detaljplan

4.1. Detaljplanen har vært på høring

I anleggskonsesjonen er det i vilkår nr. 14 blant annet satt krav om at «Statnett SF skal utarbeide planen i kontakt med berørt kommune, grunneiere og andre rettighetshavere». Detaljplanen beskriver hvordan de ulike interessenter og rettighetshavere er involvert.

NVE sendte detaljplanen for Langerud koblingsstasjon på høring 28. mai 2024 til Vestby kommune, Statsforvalteren i Oslo og Viken og Akershus fylkeskommune. Fristen for å komme med merknader til detaljplanen var 18. juni 2024. Vestby kommunen fikk etter forespørsel utsatt frist til 19. september. Statnett SF har informert grunneiere og rettighetshavere om høringen og fristen for å komme med merknader.

⁵ [Byggesaksforskriften \(SAK 10\) § 4-3](#) siste ledd (forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak).

⁶ [Kraftberedskapsforskriften](#) (forskrift 7. desember 2012 nr. 1157 om sikkerhet og beredskap i kraftforsyningen).

4.2. Innspill til detaljplanen

Vi har mottatt tre innspill til detaljplanen. Merknadene som er relevante for detaljplanen, er sammenfattet nedenfor. Innspillene ble oversendt til konsesjonæren for kommentering, og deres kommentarer datert 21. juni 2024 og 17. september er gjengitt i kursiv under den aktuelle merknaden.

Statsforvalteren i Oslo og Viken skriver i brev datert 17. juni 2024 at omdisponering av ca. 6,5 daa med dyrka jord er mye og påpeker at jordvernmålet har blitt skjerpet med den oppdaterte jordvernstrategien i 2023. Statsforvalteren etterlyser tydeligere føringer og prosedyrer i detaljplanen hvordan denne jorda skal håndteres og bemerker at Statnett for eksempel kunne ha utarbeidet en matjordplan.

Statnett mener at dette er tilstrekkelig belyst i detaljplanen.

Akershus fylkeskommune skriver i brev datert 18. juni 2024 at det er påvist et automatisk fredet kulturminne nært anleggsområdet som ikke fremkommer av detaljplankartet. Kartet må oppdateres med posisjon og avgrenset sikringssone for kulturminnet, slik at entreprenør ikke skader kulturminnet under anleggsfasen. Videre skriver fylkeskommunen at det er viktig å opprettholde et vegetasjonsbelte med skog mellom Såner kirke og koblingsstasjonen. Fylkeskommunen ønsker også at det utredes mulig fremtidig bruk av den nærliggende transformatorstasjon i Tegneby fra 1959, som er omtalt i NVEs temaplan for Kraftoverføringens kulturminner 2010, om den ikke skal brukes som transformatorstasjon i fremtiden.

Statnett skriver at de nå har tilføyet kulturminnet på detaljplankartet og at utførende entreprenør er informert om at det skal vises aktsomhet under anleggsfasen. Statnett bemerker at det ikke er planlagt tiltak i nærhet av kulturminnet, og at det settes opp sperrebånd og merking rundt kulturminnet.

Vestby kommune⁷ skriver i brev datert 20. september 2024 at de etterlyser informasjon i detaljplanen om tiltakets påvirkninger på elgtrekket. De understreker viktigheten av avskjermende vegetasjon for å redusere stasjonens negative påvirkning mot elg og vilt. Kommunen ønsker at påvirkningene av tiltaket på elgtrekket og annet vilt kartlegges, og at avbøtende tiltak beskrives.

Videre skriver kommunen at Statnett bør legge om skiløypen i tråd med Miljødirektorates veileder⁸, og i samarbeide med Vestby kommune. Kommunen understreker også at støy fra trafikk og støy fra driften bør utredes, og at bygg- og anleggsstøy i byggefasen ikke skal overskride grenseverdiene i T-1442. Vestby kommuner minner om at Statnett må innhente nødvendige tillatelser for vann og avløp.

Statnett viser til at arealbruken, både selve stasjonsområdet og berørte arealer på utsiden av gjerde, er redusert gjennom konsesjonsprosessen og detaljprosjekteringen. Dette er med på å redusere påvirkningene av tiltaket på elg. Videre opplyser Statnett at NVE i konsesjonsprosessen har vurdert at tiltakets påvirkning på vilt er liten, og det ikke er satt

⁷ 202407933-22

⁸ [Miljødirektoratets veileder for naturvennlig tilrettelegging av friluftsliv](#)

konsesjonsvilkår til det. Statnett ønsker å gjennomføre anleggsarbeidet så raskt og effektivt som mulig, for å redusere belastningen av anleggsarbeidet på miljøet. Videre skriver Statnett at de iht. vilkår i anleggskonsesjon, som omtalt i detaljplanen, gjennomført kartlegging av hekkende rovfugl. Denne kartleggingen vil fortsette gjennom hele anleggsperioden, og kan legge begrensninger på anleggsarbeidet.

Statnett har hatt dialogmøter med Moss skiklubb, og ønsker å diskutere løsninger med Vestby kommune for etablering av ny skiløypetrasé. Statnett vil forholde seg til T-1442 og viser til foreslåtte støymålinger og varsling av naboer i perioder med spesielt støyende aktiviteter i detaljplan kap. 6.1.19. Koblingsstasjonen vil i driftsfasen ikke føre til mer støy enn dagens ledning. Gjennom detaljprosjektering har spørsmål om vann og avløp blitt diskutert/avklart med Vestby kommune. Statnett vil også avklare dette nærmere med Vestby kommune fremover ved behov.

5. NVEs vurderinger av detaljplanen

5.1. Hva vurderer NVE?

Formålet med en detaljplan er å sikre at dere som konsesjonær tar hensyn til miljø og landskap når anlegget bygges og driftes. I vår behandling kontrollerer vi at detaljplanen oppfyller aktuelle vilkår i konsesjonen. Vi vurderer og kommenterer også andre tema og forhold der konsesjonær eller høringsparter ønsker avklaring fra NVE. Forhold som NVE mener beskrives på en god måte i detaljplanen, og som det ikke er kommet merknader til i høringen, blir ikke vurdert nærmere av NVE.

Nedenfor presenterer vi først våre vurderinger knyttet til vilkårene som er gitt i konsesjonen, før vi avslutningsvis drøfter øvrige tema.

5.2. Detaljplanlegging og arealbruk

5.2.1. Begrense inngrep i dyrka og dyrkbar jord

I anleggskonsesjonens post nr. 12 og 14 om detaljplan er det satt følgende vilkår:

- *Statnett skal i samarbeid med kommunen søke å finne erstatningsareal på størrelse med tap av dyrka jord som følge av permanent adkomstvei. Dersom det ikke er mulig eller har for store ulemper å etablere slikt erstatningsareal, skal dette begrunnes i detaljplanen.*
- *Statnett skal beskrive hvilke tiltak de skal gjennomføre for å begrense permanente inngrep i dyrka jord, for eksempel bredde på veiskulder til adkomstveien.*
- *Statnett skal beskrive mulighetene for å gjennomføre tiltak for å ivareta matjord og erstatte arealer med dyrka/dyrkbar jord. Dette skal gjøres i samråd med Vestby kommune.*
- *Dersom det ikke er mulig å gjennomføre tiltak, herunder erstatning av arealer med dyrka/dyrkbar jord, skal Statnett begrunne dette.*

Etableringen av Langerud koblingsstasjon innebærer at dyrka og dyrkbar jord berøres og omdisponeres. I driftsfasen vil anslagsvis 2,5 daa med dyrka jord (areal) beslaglegges permanent (omdisponeres til veiformål). I anleggsfasen vil om lag 6 daa bli midlertidig

beslaglagt. For dyrkbar jord vil tiltaket beslaglegge cirka 8 daa, hovedsakelig permanent masselager og vei til stasjonen. For dyrkbar jord skilles det ikke mellom anleggs- og driftsfasen i arealregnskapet i detaljplanen.

Av detaljplanen går det frem at for å begrense inngrepet i dyrka jord, skal veifyllingen slakes ut slik at det kan dyrkes så lang inn mot veibanen som mulig. Dyrka jord (matjord) skal reetableres med 50 cm tykkelse. Unntaket er den stekningen som ligger nærmest stasjonen, der har grunneier ønsket at veien etableres uten slake skråninger. Dette innebærer mindre beslag av dyrka jord, men en høyereliggende vei. Det skal derfor etableres ramper for å muliggjøre tilgang til jordbruksarealet.

Statnett skriver i sin kommentar til høringsuttalelsene⁹ at de har informert Follo landbrukskontor om pågående konsesjonsbehandling og arbeidet med detaljplanen. Statnett skriver videre at da det gjennom detaljprosjekteringen ble klart at mengden permanent beslaglagt dyrka jord var lite (2,5 daa) ble dialogen med kommunen ikke videreført.

Statnett skriver videre i kap. 6.1.14 at bruk eller flytting av dyrka jord som fjernes permanent vil avklares med grunneier. Det skal tilstrebes å tilbakeføre dyrka jord (matjord) til gjenbruksformål der det er formålstjenlig. Det er i detaljplanen foreslått at massene kan brukes lokalt til istandsetting (som topplag eller jordforbedring). Statnett viser til at de har dialog med forpakter av den største jordbrukseiendommen som omfatter det meste av tiltaket. Det er ønskelig å finne gode løsninger for eventuelle overskuddsmasser av dyrka jord (matjord) sammen med forpakter og grunneier. Statnett ønsker av den grunn ikke å vurdere erstatningsarealer før forpakter og grunneier har tatt stilling til hvorvidt og eventuelt hvordan overskuddsmasser kan benyttes lokalt. Dersom forpakter og grunneier, mot formodning, ikke kan eller vil forvalte overskuddsmassene, vil Statnett iverksette tiltak for å finne aktuelle mottakere av disse massene. Dyrka jord som midlertidig blir beslaglagt skal reetableres når anleggsarbeidene avsluttes.

Statsforvalteren skriver i sitt hørings svar at Statnett bør være tydeligere på hvordan dyrka jord (matjord) skal håndteres.

NVE har i konsesjonen vært tydelig på at bruken av dyrka og dyrkbar jord skal begrenses. Av detaljplanen og Statnetts supplerende opplysninger går det frem at arealbeslaget er redusert under detaljprosjekteringen. Statnett opplyser¹⁰ at masselageret er redusert med ca 27 daa sammenliknet med konsesjonsgitt løsning, og det går frem av detaljplanen at masselageret ikke lenger beslaglegger dyrka jord. Til sammenlikning er det i bakgrunn for vedtak vist til at om lag 85m² av masselageret vil berøre dyrka jord. Videre er det i detaljplanen redegjort for tiltak for å begrense inngrep i dyrka og dyrkbar jord.

NVE mener det er svært positivt at det permanente arealbeslaget er redusert gjennom detaljprosjekteringen. Arealregnskapet og omfanget av permanent og midlertidig omdisponering av dyrka og dyrkbar jord burde gått tydeligere frem av selve detaljplanen.

⁹ NVE-ref.: 202407933-17.

¹⁰ NVE ref.: 202407933-25.

NVE vurderer at Statnett har ivarettatt vikarene i konsesjonen om å begrense permanent inngrep i dyrka jord.

Det er positivt på at Statnett har god dialog med forpakter og grunneiere. NVE legger til grunn at dersom Statnett må iverksette tiltak for å finne aktuelle mottakere av ev. overskudd av dyrka og dyrkbar jord vil Statnett involvere kommunen i dette arbeidet.

5.2.2. Unngå master, anleggsarbeid og masselager på dyrka jord

I konsesjonens post nr. 11 og 14 om detaljplan er det satt følgende vilkår:

- *Statnett skal ikke plassere master eller gjennomføre anleggsarbeid på dyrka jord. Hvis detaljprosjekteringen viser at det ikke er mulig å unngå inngrep i dyrka jord, skal Statnett redegjøre for dette i detaljplanen.*
- *Hvis det ikke er mulig å unngå mastepunkter og/eller anleggsarbeid på dyrka jord, skal Statnett begrunne dette.*
- *Hvis det ikke er mulig å unngå masselagre på dyrka jord, skal Statnett redegjøre for hvorfor og beskrive hvordan masselagrene skal utformes og istandsettes slik at dyrka jord fortsatt kan dyrkes etter endt anleggsperiode.*

Statnett skriver i detaljplanen at arbeidene på blant annet veianlegg, inkludert etableringen av ny adkomst for Osloveien, omlegging av gang- og sykkelvei, utvidelse av Burudveien og det midlertidige riggområde R3 vil berøre dyrka jord. Statnett opplyser at dyrka jord ikke vil beslaglegges i forbindelse med etablering av masselager. Det fremgår av detaljplankartet at det ikke vil bli plassert nye master på dyrka jord, men den sørligste mast i området R2 vil berøre dyrkbar jord.

Det framgår av detaljplanen at Statnett ikke har klart å identifisere alternative plasseringer for riggområdet R3. Statnett vil derfor gjennomføre tiltak for å redusere negative virkninger for underliggende dyrka jord i forbindelse med opparbeidelsen av riggområdet R3 og tilhørende anleggsvei. De planlegger å grave bort og mellomlagre toppjordlaget (dyrka jord) i ranker, og dekke til riggplassen og veien til med duk og tilkjørte masser for å få et kjøresterkt bærelag og unngå skade på underliggende jordlag. Duk og tilkjørte masser skal fjernes, og mellomlagret topplag (dyrka jord) skal tilbakeføres i istandsettingsfasen. Statnett skriver i detaljplanen at arbeidet ikke skal føre til permanent ødeleggelse av dyrka jord.

NVE vurderer at tiltakene Statnett beskriver i detaljplanen for å redusere skade på dyrka jord ved f.eks. riggområde R3 er gode. Den sørligste av de nye mastene som skal plasseres i området R2 vil berøre dyrkbar jord. NVE mener at inngrepet er lite og ubetydelig. NVE vurderer at Statnetts redegjørelse i ivaretar kravene i konsesjonsvilkårene.

1.1.1 Arrondering og istandsetting

I anleggskonsesjonens post nr. 14 om detaljplan er det satt følgende vilkår:

- *Statnett skal beskrive hvordan de skal legge til rette for revegetering på de masselagrene som ikke berører dyrka eller dyrkbar jord.*

Det går frem av detaljplanen kapittel 6.1.18 at berørte arealer skal istandsettes i tråd med Statnetts håndbok i terrengbehandling. Midlertidige arealer skal tilbakeføres til opprinnelig bruk med naturlig revegetering eventuelt bruk av tilførsel av frø eller beplantning.

Når et areal blir opparbeidet, mener NVE at det er viktig å rydde vegetasjon, mellomlagre masser i ranker og separere massefraksjoner for å lykkes med arrondering og istandsetting. I praksis kan det være utfordrende å holde toppmassene adskilt fra resten av massene. Vi oppfordrer Statnett, sammen med entreprenøren, til å finne en løsning på hvordan toppmassene kan mellomlagres slik at det blir mindre sannsynlig at disse blander seg med andre masser. NVE minner i den forbindelse om at dette er ekstra viktig ved mellomlagring av dyrka jord (matjord).

I forbindelse med arrondering og istandsetting er det viktig å få til overganger som er så like terrenget rundt som mulig. Fyllinger bør mettes med finere masser under toppmassene, slik at toppmassene ikke vaskes ned i hull mellom sprengstein ved regnskyll. Toppmassene bør ikke klappes, men legges rufsete tilbake for å legge til rette for naturlig revegetering. Vi viser til «NVEs veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg».¹¹

I anleggskonsesjonen er det stilt krav om at Statnett skal foreta en forsvarlig opprydding og istandsetting av anleggsområdene, som skal være ferdig senest to år etter at anlegget er satt i drift.

NVE har satt vilkår om at dere skal utarbeide en sluttrapport og sende den til NVE innen ett år etter at anlegget er satt i drift. I sluttrapporten skal dere dokumentere at anlegget er bygget i samsvar med konsesjonen, den godkjente detaljplanen og eventuelle endringer som er godkjent i løpet av byggeprosessen. Dersom oppryddingen ikke er ferdig når sluttrapporten sendes inn, skal dere også rapportere status og framdrift for dette arbeidet. [Veileder for sluttrapport finnes på nve.no](#). NVE oppdaterer den digitale veilederen jevnlig, og anbefaler at dere bruker nyeste versjon.

5.3. Naturmangfold

5.3.1. Naturmangfoldloven

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 er vurdert i konsesjonsbehandlingen i NVEs notat «Bakgrunn for vedtak».¹² Statnett har ikke avdekket ny kunnskap, hverken gjennom søk i sentrale databaser eller gjennom dialog med involverte parter, som medfører ytterligere negativ miljø- eller landskapspåvirkning i perioden fra konsesjonssøknad til utarbeidelse av detaljplan.

NVE gjorde søk i databaser som Naturbase og Artskart 23. august 2024 uten å finne ny informasjon. Vi mener vurderingene av naturmangfold i detaljplanen bygger på et

¹¹ [NVE Veileder Nr.2/2021 Veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg](#).

¹² NVEs notat «Bakgrunn for vedtak» datert 22. mars 2024, NVE-ref.: 202207039-60.

oppdatert kunnskapsgrunnlag, og vi mener vurderingene er tilstrekkelig konkrete og dekkende for tiltaket.

Vestby kommune har i sitt høringsinnspill kommentert manglende utredelse og avbøtende tiltak for vilt og elgtrekket, og stilt spørsmål ved plassering av fordrøyningsbassenget i forhold til elgtrekk og grønne korridor. Statnett skriver i sitt høringssvar at planlagt arealinngrep har blitt mindre gjennom detaljprosjekteringen. NVE viser til at prosjektets påvirkning på elg og annet vilt ble vurdert i konsesjonsprosessen. Det ble vurdert at tiltakets påvirkning på vilt i området var liten, og at virkningen var akseptabel.

I anleggskonsesjonen er det satt flere vilkår som gjelder naturmangfold, inkludert utvalgte fremmede arter og rovfugl. I avsnittene nedenfor vurderer vi de aktuelle vilkårene.

I behandlingen av detaljplanen har NVE håndtert sensitiv informasjon om naturmangfold, for eksempel hekkelokaliteter av hønsehauk og musvåk. I godkjenningen vår vurderte vi hvordan disse artene er ivaretatt, og vedtaket er formulert slik at sensitiv informasjon ikke kommer fram av dokumentet. Dette har vi gjort for å kunne gi fullt innsyn i selve vedtaket.

5.3.2. Hønsehauk og musvåk

I konsesjonens post nr. 10 og nr. 14 er det satt følgende vilkår:

- *Før oppstart av anleggsarbeid hvert år skal Statnett undersøke om det forekommer hekking av hønsehauk og musvåk i tiltaksområdet. Undersøkelsen skal gjennomføres med bruk av kompetent personell. Dersom hekking forekommer, skal anleggsarbeid ikke forekomme i perioden april-juli.*
- *Statnett skal beskrive hvordan anleggsarbeidet skal tilpasses for å unngå hekkesesongen for hønsehauk og musvåk i perioden april til juli.*

Sweco har på oppdrag fra Statnett i august 2024 utført en rovfuglkartlegging i og rundt planområdet. De fant ingen tegn til hekkende hønsehauk, men fant tegn til hekkende musvåk. Etter Swecos vurdering ville reiret antakelig ikke påvirkes av anleggsarbeidet ettersom det er adskilt fra anleggsområdet av en skogkledd åsrygg. Denne åsryggen mener Sweco at antakelig vil skjerme noe støy fra anleggsområdet. Statnett skriver i detaljplanen at de vil følge opp vilkåret til NVE med gjentakende rovfuglkartlegginger i hele anleggsperioden. Statnett skriver videre at dersom de registrerer hekkendehønsehauk eller musvåk i tiltaksområdet, skal støyende arbeid som sprenging, pigging og knusing begrenses innenfor en 500 meters radius rundt reiret. De påpeker også at de forventer at støyende anleggsarbeid er ferdig innen starten av neste års hekkesesong, og at det i så tilfelle ikke vil være behov for begrensninger.

I NVEs notat «Bakgrunn for vedtak» til konsesjonen vises det til Multiconsult sin rapport (2018) for anbefalte hensynssoner til sårbare fuglearter ved byggeprosjekter som bakgrunn for vilkåret til NVE. Rapporten anbefaler en minimumsavstand på 500 meter for reir av hønsehauk både for støyende og ikke-støyende tiltak, og en minimumsavstand på mellom 500 og 250 meter for musvåkireir avhengig av tiltak. Vilåret til NVE i konsesjonen spesifiserte at anleggsarbeid *ikke* skal forekomme i hekkeperioden dersom rovfugl registreres i tiltaksområdet. I detaljplanen skriver Statnett at de planlegger å unngå

støyende arbeider i hekkeperioden, men at de likevel skal drive bakkearbeid og terrengtransport. Statnett skriver i e-post til NVE av 2. september¹³ at området ved musvåkretet er preget av menneskelige forstyrrelser fra blant annet transport, gårdsdrift og hyttebygging. I tillegg viser de til kartleggingen til Sweco som skriver at årsryggen mellom stasjonen og reiret antakelig vil skjerme fuglen fra påvirkning.

Etter NVEs vurdering er tiltakene Statnett beskriver i detaljplanen basert på et oppdatert kunnskapsgrunnlag og fagkyndig kompetanse. Vi mener at Statnett har vurdert hvordan anleggsarbeidet skal gjennomføres uten negativ påvirkning av hekking. Dermed anser vi at Statnett har oppfylt vilkåret i konsesjonen.

5.3.3. Fremmede arter

I konsesjonens post nr. 13 og nr. 14 er det satt følgende vilkår:

- *Statnett skal kartlegge fremmede arter i områder som blir berørt av anleggsarbeidene før anleggsarbeidene starter. Kartleggingen skal gjennomføres med bruk av kompetent personell og på egnet tid av året. Kartlegging skal ta utgangspunkt i gjeldende fremmedartsliste.*
- *Statnett skal beskrive tiltak som skal gjennomføres for å hindre spredning av fremmede arter.*

Multiconsult har i august 2023 på oppdrag fra Statnett utført en kartlegging av fremmede arter i planområdet. Kartleggingen påviste fremmede arter i planområdet og rapporten beskriver tiltak for å hindre spredningen av disse.

Statnett skriver i detaljplanen kap. 6.1.16 at det vil bli utarbeidet en plan for håndtering av fremmede arter som tar utgangspunkt i Miljødirektoratet sin veileder (2018)¹⁴ og Multiconsult sin rapport.

Det er viktig at dere planlegger anleggsarbeidet slik at dere unngår å spre fremmede arter i henhold til forskrift om fremmede organismer § 18.¹⁵ Når jordmasser flyttes, kan disse artene spres uten at dere er klar over det. Etter NVEs vurdering har Statnett i tilstrekkelig grad kartlagt forekomster av fremmede arter i tiltaksområdet, og beskrevet tiltak for å hindre spredning av disse. NVE forutsetter at Statnett følger tiltak beskrevet i detaljplanen og minner om at det er deres ansvar at arbeidet utføres i henhold til gjeldende lover og forskrifter om fremmede arter.

5.4. Kulturminner

I anleggskonsesjonens post nr. 14 om detaljplan er det satt følgende vilkår:

- *Statnett skal redusere deponiet for å unngå at det berører kulturminnefunn dirkete. Nøyaktig avgrensning av deponiet skal drøftes med fylkeskommunen, og det må beskrives i detaljplanen.*

¹³ NVE ref.: 202407933-17.

¹⁴ [Håndtering av løsmasser med fremmede skadelige plantearter og forsvarlig kompostering av planteavfall med fremmede skadelige plantearter](#)

¹⁵ [Forskrift 19. juni 2015 nr. 716 om fremmede organismer § 24.](#)

Statnett skriver i detaljplanen at Akershus fylkeskommune har utført befaringer og arkeologiske undersøkelser i 2023. Undersøkelsen påvist et automatisk fredet kulturminne i form av en steinalderboplass. Masselageret er, som det er redegjort for over, redusert gjennom detaljprosjekteringen.

Akershus fylkeskommune skriver i sin høringsuttalelse til detaljplanen at undersøkelsesplikten anses som oppfylt, og at Statnett skal tilføye steinalderboplassen med sikringssone til detaljplankartet. Fylkeskommunen påpeker at området rundt kulturminnet skal avmerkes/avsperres, og at det ikke skal kjøres med anleggsmaskiner innenfor avgrensningen.

Statnett opplyser i sitt svar til høringen at det ikke er planlagt tiltak i nærheten av kulturminnet og at de vil sette opp sperrebånd og merking rundt, for å sikre at kulturminnet ikke vil bli berørt av anleggsarbeidet.

NVE vurderer at Statnett i tilstrekkelig grad har redegjort for at kulturminnet ikke blir berørt, og foreslått hensiktsmessige avbøtende tiltak som vil ivareta vilkåret i konsesjonen.

5.5. Andre tema

5.5.1. Omlegging av skiløype

I konsesjonens post nr. 10 er det satt følgende vilkår:

Statnett skal beskrive i detaljplanen hvordan skiløypa som i dag går over stasjonstomta skal legges om, og ikke stenges i vintersesongen.

Statnett skriver i detaljplanen at nåværende skiløype skal midlertidig legges om og følge utsiden av anleggsgjerdet. Etter demontering av anleggsgjerdet og etablering av det permanente stasjonsgjerde vil skiløypen legges om permanent. Statnett har involvert Moss skiklubb i arbeidet, og kommenterer at de vil gå i dialog med kommunen om temaet.

NVE vurderer at detaljplanen i tilstrekkelig grad ivaretar vilkåret i konsesjonen.

5.5.2. Adgang til eiendommer

I konsesjonens post nr. 14 er det satt følgende vilkår:

- *Statnett skal beskrive hvilke tiltak som skal gjennomføres for å sikre adgang til berørte eiendommer i anleggsperioden.*

Statnett SF skriver i detaljplanen at naboer og grunneiere skal ha tilgang til eiendommer gjennom hele anleggsperioden.

Etter NVEs vurdering oppfyller detaljplanen kravet i vilkåret om å sikre adgang til berørte eiendommer i anleggsperioden.

5.5.3. Støy og støv

I anleggskonsesjonen er det ikke stilt krav knyttet til støy, verken støy i driftsfasen eller anleggsfasen, eller støv. Temaet er imidlertid vurdert i konsesjonsprosessen. I notatet bakgrunn for vedtak¹⁶ er det vist til at Multiconsult har gjennomført beregninger av støy fra anleggsvirksomhet og planlagt knuseverk. I sin rapport skriver Multiconsult at beregningene ikke viser overskridelse av Klima- og miljødepartementets støyretningslinje T-1442 sin anbefalte grenseverdi til støy fra industri med helkontinuerlig drift ved nærmeste boliger. Gjennomført beregninger av boring, pigging, graving og knusing av masser viser heller ikke overskridelse av grenseverdier i T-1442 ved nærmeste boliger.

NVE la i konsesjonsbehandlingen til grunn at Statnett følger Klima- og miljødepartementets Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2012) i forbindelse med anleggsarbeidet.

I kapittel 6.1.19 i detaljplanen beskriver Statnett kort planlagte avbøtende tiltak/restriksjoner. For støy skal det gjennomføres støymålinger for dokumentasjon. Naboer skal varsles ved støyende aktiviteter. Renhold av anleggsmaskiner, vanning og kosting, ev. tilføring av bindingskemikalier, er foreslåtte tiltak for å avbøte støy.

Vestby kommune har i sin uttalelse vist til at bygg- og anleggsstøy ikke skal overskride grenseverdiene i T-1442, og vist til at dette står i kommunebestemmelsene. Kommunen ber om at støy fra økt trafikk i området bør kartlegges, samt at støy fra selve driften bør utredes.

Statnett skriver i sine kommentarer til høringsuttalelsene at de forholder seg til T-1442, og viser til de avbøtende tiltakene som er foreslått i detaljplanen. Videre kommenterer Statnett at hovedarbeidet, det vil si arbeidet med selve koblingsstasjonen, ligger relativt langt fra bebyggelse og de vurderer derfor at støyutfordringer for hytte- og bebyggelse vil begrenses som følge av avstanden.

Statnett skriver videre at støy fra driften av anlegget ikke vil omfatte støy fra transformatorer, da man ikke skal inn med transformator i Langerud koblingsstasjon. De nye kraftledningene inn til Langerud koblingsstasjon vil, ifølge Statnett, ikke føre til mer støy (coronastøy) enn dagens ledning.

NVE konstaterer at Statnett planlegger å overholde retningslinjene for støy i T-1442, og at detaljplanen beskriver tiltak for å dokumentere og varsle. Likevel legger NVE legger til grunn at beboere vil kunne komme til å oppleve støy og støv i anleggsperioden, spesielt når det skal gjennomføres grunn- og sprengningsarbeider, men også i forbindelse med transport og veiarbeid. Etter NVEs vurdering er det imidlertid ikke behov for å sette ytterligere vilkår knyttet til støy.

5.5.4. Riving av eksisterende anlegg

I konsesjonens post nr. 15 er det satt følgende vilkår:

- *420 kV Tegneby koblingsstasjon skal fjernes innen to etter idriftsettelse av nye Langerud koblingsstasjon.*

¹⁶ NVE ref.: 202207039-60.

Det skal lages en plan for rivingen av ledningene. Planen skal forelegges NVE før arbeidene igangsettes, og den kan inngå i detaljplanen. I planen skal Statnett blant annet beskrive hvordan stasjonstomta skal tilbakeføres og istandsettes, og redegjøre for hvordan mastene fra ledningen som rives, skal fjernes og hvordan mastepunktene skal istandsettes.

Statnett skriver i kap. 6.1.7 i detaljplanen at fire eksisterende mastepunkter skal rives og fjernes. Eksisterende mastefundament skal graves ut og kappes ca. 20 cm under overflaten. Mastepunktene skal fylles med jord og tilrettelagt for naturlig revegetering. Master og betong skal gjenbrukes eller leveres til godkjent mottak.

Statnett skriver i detaljplanen at det skal utarbeides en egen miljøsaneringsbeskrivelse og avfallsplan for saneringen av Tegneby koblingsstasjon.

NVE minner om at planen for riving av Tegneby koblingssatsjon skal forelegges NVE før arbeidene kan starte.

Med hilsen

Christian Achilleas Dybro Karkalatos
Avdelingsingeniør

Godkjent av Anne Johanne Kråkenes
Seksjonssjef

Kristian Markegård
Direktør

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATNETT SF - Statnett SF

Kopimottakerliste:

STATNETT SF - Knut Jarleif Jenssen

VESTBY KOMMUNE

Grunneiere/rettighetshavere

Naboer/gjenboere

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS

Akershus fylkeskommune

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.